

DET NORSKE MYRSELSKABS AARSMØDE.

AARSMØDET afholdtes i Kristiania i Kristiania Handelstands for-handlingslokale, Toldbodgaden 12 B III, lørdag den 30te januar 1904 kl. 5¹/₂ em.

Mødet var talrigt besøgt af repræsentative mænd fra forskellige kanter af landet ialt omkring 100 herrer og lededes af myrselskabets formand, *amtmand P. Holst*, som gav den officielle meddelelse om, at *H. M. Kongen har samtykket i at stille sig som myrselskabets høie beskytter, og har skjænket selskabet et bidrag af kr. 2000,00.*

Selskabets styre havde i den anledning sendt H. M. et telegram saalydende: »*Det norske myrselskab samlet til aarsmøde frembærer i ærbødighed sin erkjendtlige tak for at Deres Majestæt har samtykket i at være selskabets høie beskytter og for den selskabet ydede økonomiske støtte.*«.

Peter Holst.
Selskabets formand.

C. Wedel-Farlsberg.
Næstformand.

Herpaa havde H. M.'s sendt følgende svartelegram: »*Jeg takker det norske myrselskab for dets gjennem formanden gjorte henvendelse til mig, og udtaler atter mine gode ønsker for selskabets saa velgjørende virksomhed.*«.

Oscar.

Derefter oplæste formanden den andetstedsrefererede *aarsberetning med regnskab for 1903, samt budget for 1904.*

De ligeledes andetstedsrefererede og senere af stortinget vedtagne forslag til *foranstaltninger for myrsagens fremme* blev oplæst og gav aarsmødet sin fulde tilslutning hertil.

Som korresponderende medlemmer af myrselskabet indvoteredes efter forslag af styret og i henhold til lovenes § 4 følgende:

Det svenske myrselskabs direktør, *Dr. phil. Hjalmar von Feilitzen.*

Den svenske stats torvingeniør, *løjtnant Ernst Wallgren.*

Det danske hedeselskabs forsøgsleder i myr dyrkning, *ingeniør Th. Claudi Westh.*

Den danske moseindustriforenings sekretær, *ritmester M. Rahbek.*

Det finske myrselskabs sekretær, *myr dyrkningsinstruktør Evert Aug. Malm.*

Den kongelige preussiske myrkulturstations direktør, *Professor Dr. B. Tacke.*

Den kongelige bayerske myrkulturstations direktør, *Dr. A. Baumann.*

Det tyske riges myrselskabs *generalsekretær, M. Jablonski.*

Det østerigske myrselskabs forsøgsleder, *direktør M. Schreiber*.
Den keiserlige og kongelige østerigske myrkulturstations direktør,
dr. Wilhelm Bersch.

Spørgsmaalet om *endelig vedtagelse af lovene* blev besluttet udsat til næste aarsmøde, og blev der i den anledning besluttet nedsat en lovkomite til at udarbejde nyt lovforslag paa grundlag af de indtil videre gjældende love og det fra landbrugsdirektør Smitt indsendte lovudkast.

Som medlemmer af lovkomiteen valgtes:

Godseier Kai Møller, Thorsø.

Distriktsingeniør M. Leegaard, Kristiania.

Landbrugsingeniør U. Sverdrup, Kristiania.

Som suppleanter for disse valgtes:

Fabrikerier Kleist Gedde, Kristiania.

Overlærer Landmark, Aas.

Myrselskabets sekretær, *torvingeniør J. G. Thaulow* holdt dernæst et foredrag om *vore torvmyrer*, illustreret ved talrige lysbilleder af vore myrer og disses udnyttelse i forskjellige dele af landet.

I forbindelse hermed var der i lokalet forevist den udstilling, som myrselskabet senere sendte til Berlin. Idet sekretæren i sit foredrag nævnte denne, bemærkede han, at det for vort land maatte være en ære at ogsaa *Norges flag vilde findes paa den første internationale myrudstilling*.

Derefter holdt amtsagronom, ingeniør *Knut Monrad* et foredrag om *myr dyrkning*, og fremholdt heri de mange opgaver myrselskabet har paa dette omraade. Man maa ikke tro, udtalte han, at man bliver fagmænd i myr dyrkning ved at paahøre nogle foredrag paa en landbrugsskole eller ved en sviptur til uddlandet. Han paapegede vigtigheden af at behandle de forskjellige arter af myr efter deres særlige egenskaber. Behandlet paa rette maade, vil myr dyrkning altid vise sig billig og lønsom. Var ikke det tilfældet sad nu endnu flere af vore fjeldfolk i Amerika. Myrjordens frugtbarhed har reddet manganen fra at gaa fra gaard og grund. Men man maa være forsigtig og undgaa uheldige forsøg for ikke at spille myrsagens modstandere vaaben i hænde. Hidindtil har vi paa dette felt manglet det centrale led, som virkelig kan yde faglig assistance, nemlig et myrselskab.

I den paafølgende *diskussion*, der indleddedes af *statsraad Gunnar Knudsen* og hvori desforuden deltog: *Ingeniør A. Bergan, sognepræst J. Walnum, formanden amtmand P. Holst, landbrugsdirektør Smitt, overretssagfører Bruun, godseier C. Wedel-Farlsberg, godseier Kai Møller, amtsagronom Døsen, amtsagronom Monrad, fabrikerier Kleist-Gedde, amtsagronom Skaar, sognepræst Olafsen, landbrugsingeniør Sverdrup* m. fl. faldt der mange udtalelser til imødegaaelse af hvad der i myrdebatten i stortinget den 18de december 1903 var ytret af et par stortingsmænd og som sigtede paa en forandring af myrselskabets formaal og opgaver, der ifølge lovenes § 2 er

»at virke for tilgodegjørelse af vore myrer, saavel ved opdyrking som ved udnyttelse i industriel og teknisk henseende«.

Fhv. landbrugsminister, statsraad Gunnar Knudsen udtalte blandt andet, at han ikke forstod den modstand, som var reist mod myrselskabet for dets optagelse af myr dyrkning paa sit program. Myrselskabet agtede visseligen ikke at stille sig i noget konkurrenceforhold til statens eller amternes landbrugsfunktionærer. Alle burde arbejde sammen. Og myrselskabet kunne staa til tjeneste med raad gennem videnskabelig uddannede mænd, specialister. Vi ser jo at alt nu specialiseres.

Myrselskabet er startet under vanskelige forhold. Men det har ofte vist sig, at saadanne foretagender efterhaanden arbejder sig sikrere frem end de, der startes under blomstrende konjukturer.

Landbrugsdirektør Smitt udtalte blandt andet, at statens landbrugsfunktionærer ofte var overbyrdet med arbejde og de vilde visselig være med paa samarbejde. Rigere veiledning i myr dyrkning var derfor meget ønskelig og bød en vigtig opgave for et selskab som myrselskabet. *Han ansaa myr dyrkning som den billigste maade at udvide landets dyrkede areal.*

Landbrugsingeniør Sverdrup udtalte blandt andet, at myrselskabets medlemsfortegnelse viste at landbrugsfunktionærerne ønskede samarbejde med selskabet. Samtlige landbrugsingeniører og en flerhed af amtsagronomerne er medlemmer af selskabet. De saa ingen konkurent i myrselskabet. Hvad det for dem gælder, er at faa en mand, hvem de kan henvende sig til, som videnskabelig kan studere sagen og paavise de bedste metoder, samt hvad der er galt i de nu anvendte.

Idet *formanden* afsluttede debatten, udtalte han sin glæde over mødet, og særlig over de fra landbrugsdirektøren og de øvrige landbrugsfunktionærer faldne udtalelser om at de ønskede samarbejde med myrselskabet. Det havde vakt sorg hos ham at høre de i stortinget faldne udtalelser fra hold, som skulde være autorativt, og det var glædeligt at høre de nu saa samstemmig fremkomne protester. Han beklagede, at ikke nogen fra hint hold havde været tilstede, det var ikke myrselskabets skyld, det var omstændighedernes.

I den her førte debat fandt han fuld opfordring til at fortsætte arbeidet paa det lagte grundlag.

Vi faar ikke henvise folk til at reise til Amerika, men søge at gjøre det muligt for endnu langt flere folk at leve her i landet. Og i dette arbejde maa vi holde sammen.

Tilslut udtalte formanden at selskabets styre havde under overveielse at holde sit næste aarsmøde et andet sted i landet. Hvorvidt dette vil blive gjort beror paa, hvor stor tilslutning selskabet vinder udover landet, og vi faar haabe, at selskabet nu, da det har faaet noget mere at virke med, vil kunde brede sig længer udover.

Mødet afsluttedes først ved midnatstid.

AARSBERETNING FRA DET NORSKE MYRSELSKAB FOR AARET 1903.

MYRSELSKABET stiftedes i Kristiania i universitetets festsal den 11te december 1902.

Selskabets medlemsantal var ved stiftelsen 407, og er i aarets løb steget til 494. For tiden er medlemsantallet 640.

Paa det konstituerende møde valgtes 14 repræsentanter og for disse 14 suppleanter. Da den ene af repræsentanterne, ingeniør J. G. Thaulow, senere blev ansat som selskabets funktionær; udtraadte han af repræsentantskabet, og 1ste suppleant rykkede op, hvorfor der nu kun er 13 suppleanter.

Den 6te januar afholdtes repræsentantskabsmøde i Kristiania, hvor foretoges valg paa formand, næstformand, styre med suppleanter, og revisorer med suppleanter.

For navnenes vedkommende henvises til den trykte fortegnelse over selskabets medlemmer af 1ste januar 1904, omsendt som bilag til »Meddelelse nr. 2«.

I samme møde vedtoges budget for 1903 med samlet udgiftsbeløb kr. 9600,00, hvoraf kr. 9000,00 tænktes tilveiebragt ved statsbidrag.

Den 7de januar afholdtes styresmøde, hvor vedtoges andragende til stortinget om statsbidrag.

Ligeledes ansattes ingeniør J. G. Thaulow som selskabets sekretær med gage kr. 1200,00 aarlig. Han forretter tillige som selskabets kasserer og regnskabsfører, samt er desuden selskabets fagmand vedrørende torvindustrielle spørgsmål.

Som statsbidrag for budgetterminen 1903—04 bevilgede stortinget kr. 2000,00 paa betingelse af, at et lige stort bidrag anvendtes af selskabets egne midler. Det for aaret aflagte regnskab, hvortil henvises, udviser, at der iberegnet organisationsomkostninger ved selskabets stiftelse er medgaaet kr. 4431,78. Status viser, at selskabet pr. 31te december 1903 havde en formue af kr. 4757,69.

Paa grund af at aarets indtægter ikke blev som forudsat, navnlig ved at statsbidraget bevilgedes med meget mindre beløb end paaregnet, har selskabet i det forløbne aar ikke kunnet udstrække sin virksomhed som ønsket, idet man væsentlig har været henvist til at virke ved reiser af sekretæren, hvorunder er holdt foredrag, anstillet undersøgelser af myrer og givet vejledning vedrørende myrernes industrielle udnyttelse. Angaaende disse henvises til den i »Meddelelse nr. 2« pag. 13 indtagne beretning.

Efter de erfaringer, som er gjort under reiserne, og efter de talrige henvendelser, som er skeet til selskabet fra de forskjelligste kanter af landet, tør man trygt udtale, at interessen for myrsagen i vort land er i god vækst. Dette faar ogsaa sit udslag i blandt andet anlæg af

flere fabriker saavel for brændtorv som for torvstrø, ligesom ogsaa myr dyrkningen vinder terain.

H. M. Kongen har erklæret at ville være selskabets høie beskytter, ligesom H. M.'s har ydet selskabet et bidrag stort kr. 2000,00.

For budgetaaret 1904—05 er der af stortinget bevilget selskabet et statsbidrag af kr. 5000,00. Forudsætningen for bevilgningen er, at selskabets sekretær *uden særskilt godtgjørelse* fungerer som det offentliges konsulent ved forefaldende spørgsmaal vedrørende myr- og torvdrift.

I *repræsentantskabsmøde* den 30te januar 1904 valgtes:

Til formand amtmand P. Holst, Gjøvik.

Til næstformand godseier C. Wedel-Jarlsberg, Atlungstad.

Samt som medlemmer af styret:

Statsraad Gunnar Knudsen, Borgestad pr. Porsgrund.

Fabrikerier Kleist-Gedde, Kristiania.

Efterat det ved lodtrækning blev bestemt, at de herrer fabrikerier Kleist-Gedde og værkseier Axel Amundsen skulle udtræde. Sidstnævnte frabad sig gjenvalg.

Øvrige gjenstaaende medlemmer af styret er:

Landbrugsingeniør K. Wenger, Bodø.

Amtmand Hroar Olsen, Bergen.

Som suppleanter for styret valgtes:

Landbrugsingeniør G. Arentz, Trondhjem.

Sognepræst J. Walnum, Svanviken pr. Kristiansund N.

Distriktsingeniør M. Leegaard, Kristiania.

Værkseier Axel Amundsen, Kristiania.

Til revisorer valgtes:

Landbrugssekretær Tandberg, Kristiania.

Overlærer Landmark, Aas.

Som suppleanter for disse valgtes:

Landbrugsingeniør Sverdrup, Kristiania.

Direktør Olaf Rustad, Kristiania.

Paa samme møde fremlagdes regnskab for 1903 og vedtoges budget for aaret 1904. Det forbeholdtes at anvende helt eller delvis hvad der maatte indkomme som aarskontingent fra i aaret tegnede nye medlemmer til forøgelse af det i budgettet under post 3 opførte beløb.

Regnskab for 1903 samt budget for 1904 forefindes paa efterfølgende pagina.

DET NORSKE MYRSELSKABS REGNSKAB FOR AARET 1903.

Debet.

Statsbidrag	kr. 2000,00	
Livsvarige medlemmer	» 5450,00	
Aarsbetalende medlemmer	» 975,00	
Bidrag	» 95,00	
Renter	» 99,47	
Annoncer i »Meddelelserne«	» 270,00	
		kr. 8889,47
		kr. 8889,47

Kredit.

Organisationsomkostninger	kr. 701,12	
Kontorrekvisita, inventar og instrumenter.	» 136,96	
Porto, telefon & telegrammer	» 53,98	
Literatur	» 47,20	
Tryksager	» 269,85	
»Meddelelserne«	» 524,10	
Lysbilleder & fotografier	» 113,50	
Sekretærens løn	» 1200,00	
Sekretærens reiseudgifter	» 1215,00	
Styrets reiseudgifter	» 115,62	
Diverse udgifter	» 54,45	
		kr. 4431,78
Restancer af statsbidraget	kr. 1000,00	
— - tegnede livsvarige medlemmer	» 400,00	
— - aarsbetalende medlemmer	» 399,00	
		» 1799,00
pr. balance		» 2658,69

Status den 31te december 1903.

8889,47

Aktiva.

Restancer af statsbidraget 1903—04	kr. 1000,00	
— - tegnede livsvarige medlemmer	» 400,00	
— - aarsbetalende medlemmer	» 399,00	
		kr. 1799,00
Værdi af inventar, instrumenter, lysbilleder, literatur etc.		» 300,00
Indestaaende i Kristiania bank & kreditkasse		» 2722,69
		Sum kr. 4821,69

Passiva.

Indbetalt forskud paa aarskontingent for 1904	kr. 64,00
pr. balance	» 4757,69
	<hr/>
Sum kr.	4821,69

Regnskaberne indtil udgangen af 1903 er af undertegnede valgte revisorer gennemgaaet, og har vi intet fundet ved samme at bemærke.

Kristiania den 27de mai 1904.

J. T. Landmark.

G. Tandberg.

DET NORSKE MYRSELSKABS BUDGET FOR AARET 1904.

Debet.

Statsbidrag	kr. 5000,00
Aarskontingent	» 1000,00
Annoncer i »Meddelelserne«	» 500,00
Renter	» 400,00
	<hr/>
	kr. 6900,00
	<hr/>
Sum kr.	6900,00

Kredit.

1) Sekretærens løn	kr. 1800,00
2) Sekretærens reiseudgifter	» 1500,00
3) Yderligere til foredrag og reiser til fremme af sel- skabets virksomhed	» 1500,00
4) Styrets reiseudgifter	» 300,00
5) Kontorudgifter iberegnet porto etc.	» 200,00
6) Literatur	» 50,00
7) Tryksager	» 150,00
8) »Meddelelserne«	» 900,00
9) Udgifter ved møder	» 100,00
10) Indkjøb fra udlandet af nye modeller og værktøi for torvstikning	» 300,00
11) Diverse udgifter	» 100,00
	<hr/>
Sum kr.	6900,00

FORANSTALTNINGER TIL MYRSAGENS FREMME.

DE i »Meddelelse no. 2« omskrevne og af myrselskabet foreslaaede foranstaltninger til myrsagens fremme er efter forslag af stortingsmand statsadvokat Castberg bifaldt af stortinget den 17de februar d. a. Forslagenes ordlyd er nu følgende:

»Regjeringen anmodes om

- 1) at lade statsbanernes godstogslokomotiver og jernbanestationer, samt statens øvrige indretninger og kontorer forsøgsvis anvende torv som brændsel, hvor dertil er anledning, og hvor saadant brændsel kan erholdes til en af vedkommende departement nærmere bestemt pris og af brugbar kvalitet,
- 2) at undersøge, hvorvidt jernbanefragtsatserne for brændtorv og torvstrø kan nedsættes, og i tilfælde foranledige saadan nedsettelse,
- 3) at overveie,
  - a. straffangers anvendelse i størst mulig udstrækning til myr- dyrkningsarbeider;
  - b. hvorvidt og paa hvilke betingelser staten tilhørende myrer, som er skikkede til opdyrkning eller til brændtorv- eller torvstrøtilvirkning, kan overlades private til dyrkning eller aftorvning;
  - c. hvorvidt der bør tilstaaes billige offentlige laan til torvmyrers industrielle udnyttelse samt præmier til opmuntring af saadan udnyttelse, og at fremlægge snaarest mulig for stortinget resultaterne heraf, i tilfælde ledsaget af forslag«.

Post 1 bifaldtes mod 2 stemmer, post 2 og 3 bifaldtes enstemmig.

FOREDRAG OM MYRSAGEN.

MYRSELSKABETS SEKRETÆR har indeværende aar holdt 11 foredrag med lysbilleder om myrsagen. Saaledes paa myrselskabets aarsmøde, i stortingets forsamlingsaal for stortingets medlemmer, i Gjøvik for medlemmer af Kristians amtsting, i tekniske foreninger i Kristiania og Trondhjem, i landhusholdningsselskaber og landboforeninger, samt i arbeiderakademier.

Foreninger eller andre, der ønsker saadanne foredrag afholdt i løbet af sommeren eller til høsten, bedes henvende sig til myrselskabets sekretær for i tide at kunne bestemme tid og sted.

Paa landsteknikermødet i Trondhjem i begyndelsen af juli maaned skal sekretæren holde foredrag om torvindustrien.

TRØNDELAGENS MYRSELSKAB.

Ny lokal myrforening som underafdeling af Det norske myrselskab.

TRØNDELAGENS MYRSELSKAB konstitueredes i Trondhjem den 23de april 1904, med et medlemsantal af 31 livsvarige og 129 aarsbetalende medlemmer. Altsaa tilsammen 160 medlemmer.

Ifølge de vedtagne love er selskabets formaal og virkemaade følgende:

§ 1.

Selskabets formaal er at virke for tilgodegjørelse af myr i de to trondhjemske amter. Dette formaal søges fremmet særlig gennem spredning af kundskaber om myrs anvendelse, myrundersøgelser, gjødningsforsøg, samt støtte af foretagender sigtende til myrers udnyttelse navnlig i teknisk henseende.

§ 2.

Selskabet slutter sig til det norske myrselskab.

SOM *selskabets styre* valgtes:

Formand: *Landbrugsingeniør Arentz*, Trondhjem.

Næstformand: *Amtmand Løchen*, Stenkjær.

Styresmedlemmer iøvrigt:

Lærer Braa, Inderøen.

Landbrugskemiker dr. E. Solberg, Trondhjem.

Landbrugsskolebestyrer Aasenhuis, Skjetlein.

Brugseier Schult, Lundemo.

Som selskabets sekretær fungerer *Dr. E. Solberg*, adresse Trondhjem.

Det norske myrselskab hilser den nye lokale myrforening velkommen med ønsket om, at flere lignende smaa eller store lokale myrforeninger vil komme efter i andre dele af landet.

NYE LIVSVARIGE MEDLEMER AF DET NORSKE MYRSELSKAB.

Buskeruds amts landhusholdningsselskab, Drammen.

Løitens almenningsselskab, myrforening, Løiten.